

אישתיק בריה.

אמר ליה לאביו: מרדי שמייע לך בהא?

אמר ליה: הכי אמר רב ששת: ביצת תרנגולת.

ואמאי קרו לה ביצה קלה? שיערו חכמים כי אין לך ביצה קלה לבשל יותר מביצת תרנגולת!

אמר ליה בריה: ומאי שנא מכל שיעורי שבת דאוכלין, שמשערין בהוצאתן וקצירתן וטחינתן בכגרוגרת. והכא משערין בכביצה?

אמר ליה מר בריה דרבינא: הכי אמר רב נחמן: מתניתין נמי משערין בכגרוגרת מביצה קלה ולא בכל הביצה.

מתניתין:

א-א המוציא עצם — שיעורו הוא כדי לעשות ממנו תרוד כף.

רבי יהודה אומר: כדי לעשות ממנו חף מפתח.

זוכית — כדי לגרור לחדד בו ראש הכרכר, שבט שמשמש בו האורגים בשעת האריגה וראשו חד.

צרור או אבן — כדי לזרוק בעוף להבריחו.

רבי אלעזר בר יעקב אומר: כדי לזרוק בבהמה. שאין אדם טורח להרים אבן כדי להבריח עוף היות שהוא יכול לעשות זאת

בגערה בלבד. ואינו חייב אלא על שיעור צרור ואבן גדול יותר — כדי לזרוק בבהמה.

גמרא:

שנינו במשנה: המוציא עצם כדי לעשות ממנה תרוד. רבי יהודה אומר כדי לעשות ממנו חף.

והוינן בה: למימרא, דשיעורא דרבי יהודה נפיש גדול מדרבנן. שהרי מפתח הוא גדול יותר מתרוד. ותיקשי, דהא קיימא לן דשיעורא דרבנן נפיש?

ומתריצין: אמר עולא: חף דרבי יהודה היינו חפי פותחת שני המפתח בלבד שהוא פחות מתרוד.

תנו רבנן: חפי פותחת, שני המפתח — טהורין אינם מקבלים טומאה לפי שאינם ראויים לשימוש בפני עצמם ואין עליהם תורת כלי.

קבען בפותחת במפתח — טמאין, שמעתה הם כלי.

וכל זה אמור במפתח של שידה או תיבה.

ומפתח של גל, של דלת בית או שער החצר, אף על פי שחיברן בדלת וקבען במסמרים [עיין ביאורו בעינים (1)] — טהורין. לפי שהמפתח מחובר לדלת והדלת מחוברת לקרקע. וכל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע, שאינה מקבלת טומאה.

שנינו במשנה: זוכית כדי לגרור בו ראש הכרכר.

1. בפשוטו אינו מובן. דאדרבה בגלל שחיברן בדלת יש להם להיות טהורין, כדמסיק דמחובר

1. בפשוטו אינו מובן. דאדרבה בגלל שחיברן